

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 50/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľ a advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 21134/2013, sp. zn. Rvp 21135/2013, sp. zn. Rvp 21136/2013, sp. zn. Rvp 21137/2013, sp. zn. Rvp 21138/2013, sp. zn. Rvp 21139/2013, sp. zn. Rvp 21140/2013, sp. zn. Rvp 21141/2013, sp. zn. Rvp 21142/2013, sp. zn. Rvp 21143/2013, sp. zn. Rvp 21144/2013, sp. zn. Rvp 21145/2013, sp. zn. Rvp 21146/2013, sp. zn. Rvp 21147/2013, sp. zn. Rvp 21148/2013, sp. zn. Rvp 21149/2013, sp. zn. Rvp 21150/2013, sp. zn. Rvp 21151/2013, sp. zn. Rvp 21152/2013, sp. zn. Rvp 21153/2013, sp. zn. Rvp 21154/2013, sp. zn. Rvp 21155/2013, sp. zn. Rvp 21156/2013, sp. zn. Rvp 21157/2013, sp. zn. Rvp 21158/2013, sp. zn. Rvp 21159/2013, sp. zn. Rvp 21160/2013, sp. zn. Rvp 21161/2013, sp. zn. Rvp 21162/2013, sp. zn. Rvp 21163/2013, sp. zn. Rvp 21164/2013, sp. zn. Rvp 21165/2013, sp. zn. Rvp 21166/2013, sp. zn. Rvp 21167/2013, sp. zn. Rvp 21168/2013, sp. zn. Rvp 21169/2013, sp. zn. Rvp 21170/2013, sp. zn. Rvp 21171/2013, sp. zn. Rvp 21172/2013, sp. zn. Rvp 21173/2013, sp. zn. Rvp 21174/2013, sp. zn. Rvp 21175/2013, sp. zn. Rvp 21176/2013, sp. zn. Rvp 21177/2013, sp. zn. Rvp 21178/2013, sp. zn. Rvp 21179/2013, sp. zn. Rvp 21180/2013, sp. zn. Rvp 21181/2013, sp. zn. Rvp 21182/2013, sp. zn. Rvp 22065/2013, sp. zn.

Rvp 22066/2013, sp. zn. Rvp 22067/2013, sp. zn. Rvp 22068/2013, sp. zn. Rvp 22069/2013, sp. zn. Rvp 22070/2013, sp. zn. Rvp 22071/2013, sp. zn. Rvp 22072/2013, sp. zn. Rvp 22073/2013, sp. zn. Rvp 22074/2013, sp. zn. Rvp 22075/2013, sp. zn. Rvp 22076/2013, sp. zn. Rvp 22077/2013, sp. zn. Rvp 22078/2013, sp. zn. Rvp 22079/2013, sp. zn. Rvp 22080/2013, sp. zn. Rvp 22081/2013, sp. zn. Rvp 22082/2013, sp. zn. Rvp 22083/2013, sp. zn. Rvp 22084/2013, sp. zn. Rvp 22085/2013, sp. zn. Rvp 22086/2013, sp. zn. Rvp 22087/2013, sp. zn. Rvp 22088/2013, sp. zn. Rvp 22089/2013 a sp. zn. Rvp 22090/2013, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 NcC 320/2012, sp. zn. 3 NcC 327/2012, sp. zn. 3 NcC 337/2012, sp. zn. 3 NcC 339/2012 a sp. zn. 5 NcC 340/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 8 NcC 330/2012, sp. zn. 8 NcC 332/2012, sp. zn. 8 NcC 334/2012, sp. zn. 8 NcC 335/2012 sp. zn. 8 NcC 337/2012, sp. zn. 8 NcC 338/2012, sp. zn. 8 NcC 339/2012, sp. zn. 8 NcC 340/2012, sp. zn. 14 NcC 335/2012 a sp. zn. 14 NcC 337/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 2 NcC 308/2012, sp. zn. 2 NcC 318/2012, sp. zn. 2 NcC 319/2012, sp. zn. 2 NcC 320/2012 sp. zn. 2 NcC 322/2012, sp. zn. 14 NcC 318/2012, sp. zn. 14 NcC 338/2012, sp. zn. 14 NcC 339/2012 a sp. zn. 14 NcC 340/2012 z 24. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC 324/2012, sp. zn. 6 NcC 334/2012, sp. zn. 6 NcC 335/2012, sp. zn. 6 NcC 338/2012 sp. zn. 6 NcC 339/2012, sp. zn. 6 NcC 340/2012, sp. zn. 9 NcC 337/2012 a sp. zn. 9 NcC 338/2012 z 25. októbra 2012, sp. zn. 2 NcC 313/2012, sp. zn. 2 NcC 323/2012, sp. zn. 2 NcC 324/2012, sp. zn. 5 NcC 337/2012 a sp. zn. 5 NcC 338/2012 z 26. októbra 2012, sp. zn. 3 NcC 328/2012, sp. zn. 3 NcC 334/2012, sp. zn. 4 NcC 334/2012, sp. zn. 4 NcC 335/2012 sp. zn. 4 NcC 336/2012, sp. zn. 4 NcC 337/2012, sp. zn. 4 NcC 338/2012, sp. zn. 11 NcC 313/2012, sp. zn. 11 NcC 315/2012, sp. zn. 11 NcC 330/2012, sp. zn. 11 NcC 339/2012 a sp. zn. 11 NcC 342/2012 z 29. októbra 2012 a uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7 NcC 42/2013 z 23. januára 2013, sp. zn. 7 NcC 40/2013, sp. zn. 7 NcC 43/2013, sp. zn. 8 NcC 40/2013, sp. zn. 8 NcC 41/2013, sp. zn. 10 NcC 40/2013, sp. zn. 10 NcC 41/2013, sp. zn. 10 NcC 42/2013 a sp. zn. 10 NcC 43/2013 z 30. januára 2013, sp. zn. 6 NcC 41/2013, sp. zn. 6 NcC 43/2013 a sp. zn. 9 NcC 43/2013 z 31. januára 2013, sp. zn. 7 NcC 41/2013 z 1. februára 2013, sp. zn. 8 NcC 43/2013 z 5. februára 2013,

sp. zn. 9 NcC 40/2013 a sp. zn. 9 NcC 42/2013 z 12. februára 2013, sp. zn. 5 NcC 39/2013, sp. zn. 5 NcC 40/2013, sp. zn. 5 NcC 41/2013, sp. zn. 5 NcC 42/2013 a sp. zn. 5 NcC 43/2013 z 28. februára 2013, sp. zn. 6 NcC 286/2013 zo 7. marca 2013, sp. zn. 6 NcC 451/2013 z 10. mája 2013, sp. zn. 8 NcC 422/2013 z 30. júla 2013, sp. zn. 9 NcC 412/2013 z 31. júla 2013 a sp. zn. 7 NcC 350/2013 z 19. augusta 2013, a takto

rozhodol:

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 21134/2013, sp. zn. Rvp 21135/2013, sp. zn. Rvp 21136/2013, sp. zn. Rvp 21137/2013, sp. zn. Rvp 21138/2013, sp. zn. Rvp 21139/2013, sp. zn. Rvp 21140/2013, sp. zn. Rvp 21141/2013, sp. zn. Rvp 21142/2013, sp. zn. Rvp 21143/2013, sp. zn. Rvp 21144/2013, sp. zn. Rvp 21145/2013, sp. zn. Rvp 21146/2013, sp. zn. Rvp 21147/2013, sp. zn. Rvp 21148/2013, sp. zn. Rvp 21149/2013, sp. zn. Rvp 21150/2013, sp. zn. Rvp 21151/2013, sp. zn. Rvp 21152/2013, sp. zn. Rvp 21153/2013, sp. zn. Rvp 21154/2013, sp. zn. Rvp 21155/2013, sp. zn. Rvp 21156/2013, sp. zn. Rvp 21157/2013, sp. zn. Rvp 21158/2013, sp. zn. Rvp 21159/2013, sp. zn. Rvp 21160/2013, sp. zn. Rvp 21161/2013, sp. zn. Rvp 21162/2013, sp. zn. Rvp 21163/2013, sp. zn. Rvp 21164/2013, sp. zn. Rvp 21165/2013, sp. zn. Rvp 21166/2013, sp. zn. Rvp 21167/2013, sp. zn. Rvp 21168/2013, sp. zn. Rvp 21169/2013, sp. zn. Rvp 21170/2013, sp. zn. Rvp 21171/2013, sp. zn. Rvp 21172/2013, sp. zn. Rvp 21173/2013, sp. zn. Rvp 21174/2013, sp. zn. Rvp 21175/2013, sp. zn. Rvp 21176/2013, sp. zn. Rvp 21177/2013, sp. zn. Rvp 21178/2013, sp. zn. Rvp 21179/2013, sp. zn. Rvp 21180/2013, sp. zn. Rvp 21181/2013, sp. zn. Rvp 21182/2013, sp. zn. Rvp 22065/2013, sp. zn. Rvp 22066/2013, sp. zn. Rvp 22067/2013, sp. zn. Rvp 22068/2013, sp. zn. Rvp 22069/2013, sp. zn. Rvp 22070/2013, sp. zn. Rvp 22071/2013, sp. zn. Rvp 22072/2013, sp. zn. Rvp 22073/2013, sp. zn. Rvp 22074/2013, sp. zn. Rvp 22075/2013, sp. zn. Rvp 22076/2013, sp. zn. Rvp 22077/2013, sp. zn. Rvp 22078/2013, sp. zn. Rvp 22079/2013, sp. zn. Rvp 22080/2013, sp. zn. Rvp 22081/2013, sp. zn. Rvp 22082/2013, sp. zn. Rvp 22083/2013, sp. zn. Rvp 22084/2013, sp. zn. Rvp 22085/2013, sp. zn. Rvp 22086/2013, sp. zn. Rvp 22087/2013, sp. zn. Rvp 22088/2013, sp. zn. Rvp 22089/2013

a sp. zn. Rvp 22090/2013 spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 21134/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 17. septembra 2013 a 22. októbra 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD., ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 NcC 320/2012, sp. zn. 3 NcC 327/2012, sp. zn. 3 NcC 337/2012, sp. zn. 3 NcC 339/2012 a sp. zn. 5 NcC 340/2012 z 22. októbra 2012, sp. zn. 8 NcC 330/2012, sp. zn. 8 NcC 332/2012, sp. zn. 8 NcC 334/2012, sp. zn. 8 NcC 335/2012 sp. zn. 8 NcC 337/2012, sp. zn. 8 NcC 338/2012, sp. zn. 8 NcC 339/2012, sp. zn. 8 NcC 340/2012, sp. zn. 14 NcC 335/2012 a sp. zn. 14 NcC 337/2012 z 23. októbra 2012, sp. zn. 2 NcC 308/2012, sp. zn. 2 NcC 318/2012, sp. zn. 2 NcC 319/2012, sp. zn. 2 NcC 320/2012 sp. zn. 2 NcC 322/2012, sp. zn. 14 NcC 318/2012, sp. zn. 14 NcC 338/2012, sp. zn. 14 NcC 339/2012 a sp. zn. 14 NcC 340/2012 z 24. októbra 2012, sp. zn. 6 NcC 324/2012, sp. zn. 6 NcC 334/2012, sp. zn. 6 NcC 335/2012, sp. zn. 6 NcC 338/2012 sp. zn. 6 NcC 339/2012, sp. zn. 6 NcC 340/2012, sp. zn. 9 NcC 337/2012 a sp. zn. 9 NcC 338/2012 z 25. októbra 2012, sp. zn. 2 NcC 313/2012, sp. zn. 2 NcC 323/2012, sp. zn. 2 NcC 324/2012, sp. zn. 5 NcC 337/2012 a sp. zn. 5 NcC 338/2012 z 26. októbra 2012, sp. zn. 3 NcC 328/2012, sp. zn. 3 NcC 334/2012, sp. zn. 4 NcC 334/2012, sp. zn. 4 NcC 335/2012 sp. zn.

4 NcC 336/2012, sp. zn. 4 NcC 337/2012, sp. zn. 4 NcC 338/2012, sp. zn. 11 NcC 313/2012, sp. zn. 11 NcC 315/2012, sp. zn. 11 NcC 330/2012, sp. zn. 11 NcC 339/2012 a sp. zn. 11 NcC 342/2012 z 29. októbra 2012, uzneseniami Krajského súdu v Žiline (spolu ďalej len „krajské súdy“) sp. zn. 7 NcC 42/2013 z 23. januára 2013, sp. zn. 7 NcC 40/2013, sp. zn. 7 NcC 43/2013, sp. zn. 8 NcC 40/2013, sp. zn. 8 NcC 41/2013, sp. zn. 10 NcC 40/2013, sp. zn. 10 NcC 41/2013, sp. zn. 10 NcC 42/2013 a sp. zn. 10 NcC 43/2013 z 30. januára 2013, sp. zn. 6 NcC 41/2013, sp. zn. 6 NcC 43/2013 a sp. zn. 9 NcC 43/2013 z 31. januára 2013, sp. zn. 7 NcC 41/2013 z 1. februára 2013, sp. zn. 8 NcC 43/2013 z 5. februára 2013, sp. zn. 9 NcC 40/2013 a sp. zn. 9 NcC 42/2013 z 12. februára 2013, sp. zn. 5 NcC 39/2013, sp. zn. 5 NcC 40/2013, sp. zn. 5 NcC 41/2013, sp. zn. 5 NcC 42/2013 a sp. zn. 5 NcC 43/2013 z 28. februára 2013, sp. zn. 6 NcC 286/2013 zo 7. marca 2013, sp. zn. 6 NcC 451/2013 z 10. mája 2013, sp. zn. 8 NcC 422/2013 z 30. júla 2013, sp. zn. 9 NcC 412/2013 z 31. júla 2013 a sp. zn. 7 NcC 350/2013 z 19. augusta 2013 (spolu ďalej len „napadnuté uznesenia krajských súdov“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka doručila Okresnému súdu Bratislava III a Okresnému súdu Námestovo (spolu ďalej len „okresné súdy“) žaloby o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorými sa proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, domáha svojich nárokov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „žaloby o náhradu škody“). Ku vzniku škody malo podľa nej dôjsť kontinuálnym a zásadným zásahom do jej základných práv, najmä práva na poskytnutie súdnej ochrany v zákonom predpokladanej kvalite a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v exekučných konaniach vedených okresným súdom, ktorých účastníkom bola sťažovateľka (oprávnená, pozn.). Konania, predmetom ktorých sú nároky sťažovateľky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy proti Slovenskej republike, sú Okresným súdom Bratislava III vedené pod sp. zn. 45 C 96/2012, sp. zn. 45 C 100/2012, sp. zn. 45 C 106/2012, sp. zn. 45 C 109/2012, sp. zn. 45 C 112/2012, sp. zn. 45 C 124/2012, sp. zn. 45 C 125/2012, sp. zn. 45 C 126/2012, sp. zn. 45 C 128/2012, sp. zn. 45 C 129/2012, sp. zn. 45 C 133/2012, sp. zn. 45 C 134/2012, sp. zn. 45 C 135/2012, sp. zn. 45 C 136/2012, sp. zn. 45 C 137/2012, sp. zn.

45 C 138/2012, sp. zn. 45 C 139/2012, sp. zn. 45 C 140/2012, sp. zn. 45 C 141/2012, sp. zn. 45 C 142/2012, sp. zn. 45 C 143/2012, sp. zn. 45 C 144/2012, sp. zn. 45 C 146/2012, sp. zn. 45 C 147/2012, sp. zn. 45 C 148/2012, sp. zn. 45 C 149/2012, sp. zn. 45 C 150/2012, sp. zn. 45 C 151/2012, sp. zn. 45 C 153/2012, sp. zn. 45 C 156/2012, sp. zn. 45 C 157/2012, sp. zn. 45 C 158/2012, sp. zn. 45 C 159/2012, sp. zn. 45 C 163/2012, sp. zn. 45 C 167/2012, sp. zn. 45 C 168/2012, sp. zn. 45 C 169/2012, sp. zn. 45 C 170/2012, sp. zn. 45 C 171/2012, sp. zn. 45 C 172/2012, sp. zn. 45 C 177/2012, sp. zn. 45 C 178/2012, sp. zn. 45 C 181/2012, sp. zn. 45 C 182/2012, sp. zn. 45 C 184/2012, sp. zn. 45 C 188/2012, sp. zn. 45 C 189/2012, sp. zn. 45 C 190/2012 a sp. zn. 45 C 191/2012 a Okresným súdom Námestovo sú vedené pod sp. zn. 3 C 57/2012, sp. zn. 3 C 58/2012, sp. zn. 3 C 59/2012, sp. zn. 3 C 60/2012, sp. zn. 3 C 61/2012, sp. zn. 3 C 62/2012, sp. zn. 3 C 63/2012, sp. zn. 3 C 64/2012, sp. zn. 3 C 65/2012, sp. zn. 3 C 66/2012, sp. zn. 3 C 67/2012, sp. zn. 3 C 68/2012, sp. zn. 8 C 99/2013, sp. zn. 8 C 100/2013, sp. zn. 8 C 101/2013, sp. zn. 9 C 58/2012, sp. zn. 9 C 60/2012, sp. zn. 9 C 61/2012, sp. zn. 9 C 63/2012, sp. zn. 9 C 64/2012, sp. zn. 9 C 65/2012, sp. zn. 9 C 66/2012, sp. zn. 9 C 67/2012, sp. zn. 9 C 68/2012, sp. zn. 9 C 69/2012 a sp. zn. 9 C 70/2012 (spolu ďalej len „predmetné konania okresných súdov“).

Sťažovateľka v sťažnostiach poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že práve nesprávny úradný postup okresných súdov poznačený zbytočnými priet'ahmi bol dôvodom podania jej žalôb o náhradu škody okresným súdom, ktoré sú zároveň podľa Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) súdmi príslušným na prerokovanie a rozhodnutie týchto vecí.

Sťažovateľka v záujme ochrany svojho práva na spravodlivé konanie sformulovala „už v úvode podanej žaloby požiadavku na to, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci (tohto sporu) inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu... sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkovi konania (námietka zaujatosti z objektívneho pohľadu)“. V rámci odôvodnenia svojej požiadavky okrem iného poukázala na skutočnosť, že okresné sudy, ktoré zapríčinili svojím nesprávnym úradným postupom vznik škody na jej strane, nemôžu byť zároveň orgánom súdnej moci, ktorý bude o tejto škode rozhodovať,

ďalej na to, že takýmto postupom by došlo k nerešpektovaniu zásady nemo debet esse iudex in propria causa, a taktiež poukázala na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa rozhodovania o nestrannosti zákonného sudcu.

Napadnuté uznesenia krajských súdov sú podľa sťažovateľky nesprávne, spôsobujúce zásah do jej práv, konkrétne:

«- základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. práva na súdnu ochranu a osobitne práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR) a práva na prerokovanie veci nestranným súdom;

- základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“), t. j. práva na nestranný súd zriadený zákonom.»

Sťažovateľka v rámci svojej argumentácie poukázala na právne závery obsiahnuté v judikatúre ústavného súdu (napr. II. ÚS 283/09, III. ÚS 116/06, II. ÚS 336/09, III. ÚS 47/05, III. ÚS 71/97, I. ÚS 46/05, IV. ÚS 345/09), ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúce sa rozhodovania o nestrannosti zákonného sudcu (rozsudok ESLP Findlay v. Spojené kráľovstvo z 25. februára 1997, odsek 73; rozsudok ESLP Kyprianou v. Cyprus z 15. decembra 2005).

V predmetných konaniach vedených okresnými súdmi bude podľa sťažovateľky nevyhnutné na základe vykonaného dokazovania posúdiť, či a akým spôsobom došlo k uskutočneniu nesprávneho úradného postupu, pričom pri danom právnom stave budú takéto posudzovanie uskutočňovať súdy, ktoré nesprávny úradný postup vykonali a spôsobili ním škodu žalobcovi. V tomto prípade preto existuje legitímny dôvod pochybovať o nestrannosti okresných súdov, ako aj nestrannosti sudcov týchto okresných súdov, a to najmä preto, že:

„a) Žalobca chce, aby v konaní boli vypočutí ako svedkovia sudcovia okresného súdu na ktorom došlo k vykonaniu nesprávneho úradného postupu, a taktiež aby ako svedok vystúpil pred súdom predseda okresného súdu poverený riadením súdu, ako aj podpredseda okresného súdu a to z dôvodu dlhého časového rozsahu zásahu, ktorý pokrýva obdobie,

kedy boli do hodnoteného úradného postupu zapájaní všetci zamestnanci súdu. Preto rovnako tak do úvahy prichádzajú ako svedkovia aj vyšší súdny úradníci, či zamestnanci administratívy okresného súdu, ktorý nesprávny úradný postup uskutočnil. V prípade nevyklúčenia okresného súdu z rozhodovania dôjde k ústavne neakceptovateľnej situácii, kedy budú proti sebe vypovedať sudcovia, ktorí zároveň pojednávajú rovnakú vec a síce sudcovia súdu, ktorý uskutočnil nesprávny úradný postup. V takejto situácii nie je možné rozumne predpokladať, že výpovede budú objektívne pravdivé, pretože sudca bude vypovedať pred kolegom sudcom, ktorý následne bude vypovedať pred ním o tej istej veci. Následné reťazenie výpovedí v sporoch rovnakého druhu na tom istom súde nemôže priniesť zdanie o spravodlivom výkone súdnej moci. Sudcovia a zamestnanci súdu by mali nutne v sporovom konaní v pozícii svedka predsudky, ktoré spochybňujú naplnenie požiadavky neustrannosti.

b) Na rovnakom mechanizme ako je opísaný pod písm. a) je založené spochybnenie zdania spravodlivosti v prípade výkonu dokazovania listinnými dôkazmi. Ak sudca bude vykonávať dôkaz listinou zo súdneho spisu (alebo súdneho oddelenia) kolegu a následne tento kolega bude vykonávať dôkaz listinou z jeho súdneho spisu (alebo súdneho oddelenia), pričom pôjde o spor rovnakého druhu, je zrejmé, že spravodlivé posúdenie nemožno predpokladať. Nemožno tiež predpokladať spravodlivé zadovážovanie listín zo súdneho oddelenia.

c) Otázky, ktoré by museli v súvislosti s posudzovaním nesprávneho úradného postupu sudcovia, ktorí sú kolegovia na tom istom súde, paralelne riešiť, a spôsob ako by ich riešili, by prejudikoval stanovisko súdu a nenáležite ovplyvňoval vývoj iných sporov rovnakého druhu prebiehajúcich na tom istom súde. V takomto prípade nemožno predpokladať zdanie spravodlivého výkonu súdnej moci. Sudcovia by opäť mali nutne v sporovom konaní predsudky, ktoré spochybňujú naplnenie požiadavky neustrannosti.

d) Súd musí byť inter alia nezávislý od strán v spore. Ak je súdom Okresný súd Bratislava III, resp. Námestovo a na strane žalovaného stojí zástupca Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorý obhajuje postupy sudcu a zamestnancov Okresného súdu Bratislava III, resp. Námestovo, aby tak dokázal, že v danej veci nešlo o nesprávny úradný postup Okresného súdu Bratislava III, resp. Námestovo a škoda nenastala, nemožno hovoriť o tom, že súd je nezávislý od žalovaného ako strany v spore.

Navyše ak podľa úpravy regresnej náhrady v zmysle ust. § 21 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. bude Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky tým, kto bude uplatňovať regresnú náhradu voči súdu a následne súd bude povinný uplatňovať regresnú náhradu voči zodpovednej osobe, teda sudcovi. Sudca má záujem na tom, aby žalovaný bol v spore úspešný a aby sa tak predišlo uplatňovaniu regresnej náhrady voči nemu, či jeho kolegom, zamestnancom súdu. Sudcovia by mali nutne v sporovom konaní predsudky vo vzťahu k ich regresnému postihu. Predsudky tohto druhu spochybňujú naplnenie požiadavky neustrannosti.“

Podľa sťažovateľky objektívna skutočnosť spočívajúca v tom, že jej žaloby o náhradu škody spôsobenej rozhodovaním sudcov okresných súdov majú byť prerokované a rozhodnuté sudcami tých istých okresných súdov, ktorí majú medzi sebou „*minimálne kolegiálny a väčšina isto i priateľský vzťah*“, vyvoláva dôvodnú pochybnosť o nezáujatosti všetkých sudcov okresných súdov, ktorí sa vzhľadom na dané okolnosti prípadu nemôžu javiť v očiach strán ako nezávislí. V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla, že Krajský súd v Trnave, Krajský súd v Nitre a Krajský súd v Prešove dospeli vo viacerých svojich rozhodnutiach v skutkovo a právne obdobných veciach k opačnému právnomu záveru ako krajský súd vo svojich napadnutých uzneseniach.

Krajské súdy podľa sťažovateľky v napadnutých uzneseniach dostatočne nevyhodnotili dôvody vylúčenia sudcov okresných súdov z prerokovania a rozhodovania predmetných vecí, ktorými sú:

„a) pomer sudcu k veci, ktorý má za následok jeho zaujatosť, v danej veci vyplýva aj z právneho záujmu sudcu na prejednávanej veci, pretože môže byť rozhodnutím súdu priamo dotknutý vo svojich právach;

b) nutnosť vylúčenia sudcu, ktorý získal o veci poznatky iným spôsobom, než z dokazovania na konaní;

c) ekonomickú závislosť.“

Podľa sťažovateľky „*sťažovateľ netvrdí a nikdy netvrdil, že sudcovia Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Žiline, ktorí vydali touto ústavnou sťažnosťou napadnuté*

uznesenie... boli v jeho veci zaujatí. O napadnutom uznesení Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Žiline nerozhodoval vylúčený sudca (vylúčení sudcovia)! Dokonca ani na Okresnom súde Bratislava III a Okresnom súde Námestovo nerozhodoval vylúčený sudca, pretože jediným ním uskutočneným úkonom (ktorému predchádzalo jeho rozhodnutie) bolo oznámenie predsedovi súdu podľa ust. § 15 ods. 1 OSP, teda splnenie zákonom definovanej povinnosti slúžiacej na zabezpečenie spravodlivosti v občianskom súdnom konaní. V danej veci nie je možné nastoliť nápravu porušených práv podaním dovolania z dôvodu podľa ust. § 237 písm. g) OSP (dovolanie nie je prípustné)! Dovolanie nie je prípustné ani z iných všeobecných dôvodov...“.

V tejto súvislosti sťažovateľka poukázala na konania ústavného súdu vo veciach vedených pod sp. zn. I. ÚS 265/05, sp. zn. III. ÚS 24/05 a sp. zn. III. ÚS 74/2011, v ktorých tento preskúmaval rozhodnutia súdov o zaujatosti sudcov. Sťažovateľka taktiež poukázala na odôvodnenie publikovaného uznesenia (40/1998 ZSP) Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 20/97, v ktorom tento súd vyslovil: *„Na prejednanie opravného prostriedku (odvolania či dovolania) proti rozhodnutiu nadriadeného súdu, ktorým tento rozhodoval o vylúčení sudcov príslušného súdu, nie je daná príslušnosť žiadneho súdu. Preto Najvyšší súd v takomto prípade konanie o opravnom prostriedku zastaví (§ 104 ods. 1 v spojení s § 243c O. s. p.).“*

Z uvedeného podľa sťažovateľky vyplýva *„v právnom štáte jednoznačný záver, že vo veci je daná právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky rozhodnúť o podanej ústavnej sťažnosti, pričom vzhľadom k existencii viac ako 10.000 pozitívnych rozhodnutí krajských súdov Slovenskej republiky, ktoré predložil sťažovateľ ústavnému súdu ako dôkazy v konaní a ktoré svedčia o jednoznačnej potrebe vylúčiť okresné súdy z prejednávania a rozhodovania vecí s predmetom náhrady škody, neostáva nič iné, len zo strany ústavného súdu vyhovieť princípu legality a princípu právnej istoty a rozhodnúť podľa predloženého petitu“.*

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že napadnutými uzneseniami krajských súdov boli porušené jej základné

práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnuté uznesenia krajského súdu zruší a veci vráti krajským súdom na ďalšie konania a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Sťažovateľka súčasne navrhuje, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) *„vydal dočasné opatrenie, ktorým rozhodne o odklade vykonateľnosti“* napadnutých uznesení krajských súdov.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.1 K bodu 1 výroku tohto uznesenia

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 21134/2013, sp. zn. Rvp 21135/2013, sp. zn. Rvp 21136/2013, sp. zn. Rvp 21137/2013, sp. zn. Rvp 21138/2013, sp. zn. Rvp 21139/2013, sp. zn. Rvp 21140/2013, sp. zn. Rvp 21141/2013, sp. zn. Rvp 21142/2013, sp. zn. Rvp 21143/2013, sp. zn. Rvp 21144/2013, sp. zn. Rvp 21145/2013, sp. zn. Rvp 21146/2013, sp. zn. Rvp 21147/2013, sp. zn. Rvp 21148/2013, sp. zn. Rvp 21149/2013, sp. zn. Rvp 21150/2013, sp. zn. Rvp 21151/2013, sp. zn. Rvp 21152/2013, sp. zn. Rvp 21153/2013, sp. zn. Rvp 21154/2013, sp. zn. Rvp 21155/2013, sp. zn. Rvp 21156/2013, sp. zn. Rvp 21157/2013, sp. zn. Rvp 21158/2013, sp. zn. Rvp 21159/2013, sp. zn. Rvp 21160/2013, sp. zn. Rvp 21161/2013, sp. zn. Rvp 21162/2013, sp. zn. Rvp 21163/2013, sp. zn. Rvp 21164/2013, sp. zn. Rvp 21165/2013, sp. zn. Rvp 21166/2013, sp. zn. Rvp 21167/2013, sp. zn. Rvp 21168/2013, sp. zn. Rvp 21169/2013, sp. zn. Rvp 21170/2013, sp. zn. Rvp 21171/2013, sp. zn. Rvp 21172/2013, sp. zn. Rvp 21173/2013, sp. zn. Rvp 21174/2013, sp. zn. Rvp 21175/2013, sp. zn. Rvp 21176/2013, sp. zn. Rvp 21177/2013, sp. zn. Rvp 21178/2013, sp. zn. Rvp 21179/2013, sp. zn. Rvp 21180/2013, sp. zn. Rvp 21181/2013, sp. zn. Rvp 21182/2013, sp. zn. Rvp 22065/2013, sp. zn. Rvp 22066/2013, sp. zn. Rvp 22067/2013, sp. zn. Rvp 22068/2013, sp. zn. Rvp 22069/2013, sp. zn. Rvp 22070/2013, sp. zn. Rvp 22071/2013, sp. zn.

Rvp 22072/2013, sp. zn. Rvp 22073/2013, sp. zn. Rvp 22074/2013, sp. zn. Rvp 22075/2013, sp. zn. Rvp 22076/2013, sp. zn. Rvp 22077/2013, sp. zn. Rvp 22078/2013, sp. zn. Rvp 22079/2013, sp. zn. Rvp 22080/2013, sp. zn. Rvp 22081/2013, sp. zn. Rvp 22082/2013, sp. zn. Rvp 22083/2013, sp. zn. Rvp 22084/2013, sp. zn. Rvp 22085/2013, sp. zn. Rvp 22086/2013, sp. zn. Rvp 22087/2013, sp. zn. Rvp 22088/2013, sp. zn. Rvp 22089/2013 a sp. zn. Rvp 22090/2013, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a rozhodnutia krajských súdov, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP, tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K bodu 2 výroku tohto uznesenia

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajských súdov, ktorými krajské sudy inter alia rozhodli o (ne)vylúčení konkrétnych sudcov okresných súdov z prejednávania a rozhodovania tam označených civilných vecí.

Ústavný súd po preskúmaní sťažností konštatoval, že sťažovateľka sa na neho opakovane obracia so skutkovo a právne takmer identickými sťažnosťami, o ktorých už viackrát rozhodol, pričom formuloval k jej námietkam jednoznačné právne závery (pozri m. m. IV. ÚS 579/2013, IV. ÚS 390/2013, IV. ÚS 531/2013). Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľke už musí byť právny názor ústavného súdu na problematiku týkajúcu sa nedostatku jeho právomoci na preskúmanie rozhodnutí príslušných všeobecných súdov týkajúcich sa námietky zaujatosti sudcov všeobecných súdov konajúcich o žalobách sťažovateľky o náhrade škody dostatočne známy. Vzhľadom na tieto skutočnosti vyvstáva otázka, aký význam a efektívitu má pre ňu opakované podávanie sťažností ústavnému súdu v skutkovo a právne takmer identických veciach, keďže aj podľa judikatúry ESĽP nie je nevyhnutné, aby z hľadiska splnenia právnych predpokladov na podanie individuálnej sťažnosti na ESĽP opakovane preukazovala vyčerpanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ako právneho prostriedku nápravy na národnej úrovni, pokiaľ sa tento javí z materiálneho hľadiska v obdobných prípadoch ako neefektívny.

V naznačenom kontexte ústavný súd poukazuje na judikatúru ESĽP k čl. 13 dohovoru, z ktorej možno identifikovať požiadavky kladené na vlastnosti vnútroštátnych prostriedkov nápravy, ku ktorým patrí požiadavka ich prístupnosti, adekvátnosti a praktickej účinnosti (k tomu pozri KMEC, J. et al. *Evropská úmluva o lidských právech. Velké Komentáře*. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 198). Povinnosť vyčerpať prostriedok nápravy i v prípade pochybnosti o jeho účinnosti vyplýva taktiež z ustálenej judikatúry ESĽP (Van Oosterwijck proti Belgicku, rozsudok zo 6. novembra 1980, č. 7654/76, § 37), táto sa však uplatní v prípadoch, keď pochybnosti sťažovateľa o účinnosti prostriedku nápravy nie sú podložené dostatočnými argumentmi, z ktorých by bolo možné vyvodit', že takýto prostriedok nápravy ponúka primerané vyhliadky na úspech, napr. s ohľadom na ustálenú vnútroštátnu judikatúru (Radio France a ďalší proti Francúzsku, rozhodnutie ESĽP z 23. septembra 2003, č. 53984/00, § 34).

Z takmer identickej argumentácie sťažovateľky uvedenej v sťažnostiach, ktoré sú predmetom predbežného prerokovania, možno vyvodit', že odôvodnenia napadnutých uznesení krajských súdov obsahovali z hľadiska skutkových zistení a právneho posúdenia

vecí krajskými súdmi obdobné závery ako v iných jej veciach, ktoré už ústavným súdom boli preskúmané a rozhodnuté.

S poukazom na uvedené skutočnosti a prihliadajúc na zásadu efektivity a procesnej hospodárnosti konania sa ústavný súd v rámci predbežného prerokovania týchto sťažností plne stotožňuje s dôvodmi uvedenými vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (napr. uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 579/2013 z 23. septembra 2013, sp. zn. IV. ÚS 390/2013 z 20. júna 2013 a sp. zn. IV. ÚS 531/2013 z 22. augusta 2013) týkajúcich sa takmer rovnakých sťažností sťažovateľky, ktoré boli ústavným súdom odmietnuté z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na ich prerokovanie.

Ústavný súd vzhľadom na už uvedené pri predbežnom prerokovaní sťažností zdôraznil, že považuje za dostatočné poukázať na právne závery, na základe ktorých odmietol predchádzajúce sťažnosti sťažovateľky z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na ich prerokovanie, ktoré nie je účelné opakovane uvádzať aj v odôvodnení tohto uznesenia, a preto rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2014